

4.10.2023

Diskriminerings- och jämställdhetsnämndens avgöranden om skyldigheten att göra rimliga anpassningar för personer med funktionsnedsättning

Att neka färdtjänst på orten där en person med synnedsättning har sin stuga utgjorde diskriminering

Hemorten av en sökande som har en synnedsättning hade tidigare beviljat färdtjänst som funktionshinderservice även för resor på orten där sökanden har sin stuga. Hemorten ändrade sin tillämpningsanvisning för funktionshinderservice så att färdtjänst inte längre beviljades för resor på orten där sökanden har sin sommarstuga.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden konstaterade att den färdtjänst som sökanden begärt har varit nödvändig för sökanden för att hen skulle klara av resorna till sin stuga och kunna vistas på stugan.

Att begränsa färdtjänsten endast till sökandens hemort och dess närområden har därmed i det aktuella fallet även haft väsentlig inverkan på sökandens rätt till personlig rörlighet som tryggas i funktionsrättskonventionen. Färdtjänst som möjliggör personlig rörlighet såsom avses i artikel 20 i funktionsrättskonventionen har en viktig roll i tryggandet av det som betraktas som normal livsföring.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden konstaterade att rimliga anpassningar avser ändringar och arrangemang som genomförs i enskilda fall. Således hade det ingen betydelse för ärendets bedömning hur svaranden har tillämpat anvisningarna i förhållande till andra personer som beviljats färdtjänst som funktionshinderservice. Nämndens bedömning gällde enbart det beslut som svaranden fattat i sökandens ärende.

Nämnden konstaterade att svaranden inte hade framhållit att användningen av färdtjänst utanför sökandens hemort och dess närområden skulle ha medfört orimliga kostnader eller annan orimlig eller oproportionerlig belastning för svaranden. I synnerhet med beaktande av att det tidigare hade varit möjligt att anordna färdtjänst också på den ort där sökanden har sin stuga samt karaktären och omfattningen av svarandens verksamhet kan det också anses att den anpassning som sökanden begärt skulle ha varit möjlig.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden ansåg att svaranden hade förnekat rimliga anpassningar för sökanden och därmed diskriminerat mot sökanden på det sätt som avses i 8 § i diskrimineringslagen när svaranden inte hade vidtagit åtgärder för att göra den rimliga anpassning som sökanden begärt.

Beslutet har vunnit laga kraft.

DISKRIMINERINGS- OCH JÄMSTÄLLDHETSÄMNDENS PRESSMEDDELANDE 2/2023

4.10.2023

Att neka rimliga anpassningar som skulle göra det möjligt för en person med funktionsnedsättning att sköta sina ärenden på sjukhuset utgjorde diskriminering

Sökanden begärde av svaranden som en rimlig anpassning en möjlighet att anmäla sig på mottagningen på något annat sätt än muntligen, en möjlighet att få vänta på sin mottagningstid i ett fridfullt väntrum samt att det inte skulle finnas andra personer i mottagningsrummet utöver sökanden och den person som vårdar hen.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden konstaterade att sökanden har en diagnos på basis av vilken hen har rätt till rimliga anpassningar i enlighet med 15 § i diskrimineringslagen om hen behöver det.

Svaranden konstaterade att rimliga anpassningar förutsätter ett utlåtande av den sakkunnig som ansvarar för vården. Något sådant utlåtande hade inte lämnats in för sökanden. Enligt svaranden hade det inte heller i övrigt varit möjligt att anordna sådana anpassningar som sökanden begärt.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden ansåg att den tillämpade praxisen för anmälan, väntetid och personal som är närvarande på mottagningen på svarandens poliklinik har väsentlig inverkan på sökandens i funktionsrättskonventionen tryggade rätt till bästa möjliga hälsa utan diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Således hade sökanden haft ett behov av en rimlig anpassning för att hen skulle kunna sköta sitt ärende på polikliniken, och svaranden hade i princip varit skyldig på det sätt som beskrivits ovan att genomföra dessa rimliga anpassningar.

Nämnden konstaterade att svaranden inte hade framhållit att de anpassningar som sökanden begärt skulle medföra orimliga kostnader eller annan orimlig eller oproportionerlig belastning för svaranden. På basis av den redogörelse som lagts fram ska det inte heller anses som sannolikt att det inte skulle vara möjligt för svaranden att genomföra de anpassningar som sökanden begärt.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden ansåg att svaranden hade förnekat rimliga anpassningar för sökanden när svaranden inte hade vidtagit åtgärder för att genomföra de rimliga anpassningar som sökanden begärt. Nämnden konstaterade att det slutliga beslutet om hur anpassningen genomförs eller hurdan anpassning som genomförs fattas av den aktör som är skyldig att göra anpassningar.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden ansåg att svaranden diskriminerat mot sökanden på det sätt som avses i 8 § i diskrimineringslagen när svaranden förnekat rimliga anpassningar för sökanden. Nämnden förbjöd svaranden att fortsätta eller upprepa diskrimineringen mot sökanden.

Beslutet har vunnit laga kraft.

DISKRIMINERINGS- OCH JÄMSTÄLLDHETSÄMNDENS PRESSMEDDELANDE 2/2023

4.10.2023

Fallbeskrivningar i sin helhet har publicerats på diskriminerings- och jämställdhetsnämndens websidor på finska:

https://yvtltk.fi/fi/index/materiaalit/tapausselosteet_3/tapausselosteet2023_1.html#

Ytterligare information: Diskriminerings- och jämställdhetsnämndens generalsekreterare

Juhani Kortteinen tfn. 0295 150151, e-post: juhani.kortteinen@oikeus.fi

DISKRIMINERINGS- OCH JÄMSTÄLLDHETSÄMNDEN

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden är ett självständigt och oberoende rättsskyddsorgan som förordnats av statsrådet. Nämnden övervakar iakttagandet av diskriminerings- och jämställdhetslagen i privat verksamhet samt i offentlig förvaltning och affärsverksamhet. Till nämndens behörighet hör inte frågor som gäller arbetslivet om det är inte fråga om tillämpning av jämställdhetslagen.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämndens behörighet omfattar inte ärenden som gäller privat- och familjelivet eller religionsutövning.

Ärenden kan föras till nämnden av den som anser sig ha blivit diskriminerad eller utsatt för repressalier eller diskrimineringsombudsman eller sammanslutning som främjar likabehandling. Ett ärende som är äldre än två år tas inte upp till prövning i nämnden, om det inte finns särskilda skäl till det.

I de ärenden som hör hos tillämpningsområden av jämställdhetslagen kan ärenden föras till nämnden endast av arbetsmarknadscentralorganisation eller jämställdhetsombudsman.

Ett ärende som är anhängigt i domstol eller hos någon annan myndighet tas inte upp till prövning i nämnden.

Nämndens uppgift är att ge rättsskydd till dem som upplever sig ha blivit diskriminerade eller utsatta för förbjudna repressalier i anslutning till diskriminering.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden kan förbjuda att fortsätta eller upprepa diskrimineringen eller repressalierna samt förena sitt beslut med vite och utdöma det.

Nämnden kan förelägga aktören att inom skälig tid vidta åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter enligt diskrimineringslagen. Den kan även fastställa förlikning mellan parterna.

Nämnden kan inte förordna att gottgörelse eller annan ersättning betalas, men nämnden kan rekommendera att gottgörelse betalas till den som blivit utsatt för diskriminering eller repressalier.

Ytterligare kan nämnden yttra sig om tillämpning av lagen om diskriminering eller jämställdhet på begäran av domstol, diskrimineringsombudsman, jämställdhetsombudsman eller annan myndighet eller förening

Ändring i nämndens beslut kan sökas hos förvaltningsdomstolen.

Handläggningen av ansökan i diskriminerings- och jämställdhetsnämnden är avgiftsfri och nämndens expeditioner är avgiftsfria. Parterna betalar själva de övriga rättegångskostnaderna.

Närmare information om diskriminerings- och jämställdhetsnämnden: <http://yvtltk.fi/sv/index.html>

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden
PB 27
FI-00023 Statsrådet

Diskriminerings- och jämställdhetsnämndens e-post: yvtltk@oikeus.fi